

Четверте жовтня

Класна робота

Тема уроку: *Йоганн Вольфганг Гете (1749–1832).
Поезії «Вільшаний король», «Травнева пісня»,
«Прометей». Роль Й. В. Гете в історії
Просвітництва. Нове розуміння природи у ліриці Й. В.
Гете. Міфологічний зміст образів вірша «Вільшаний
король».*

Іван Франко

(1856—1916)

Епіграф до уроку:

*«Найбільший велетень
людського слова.»*

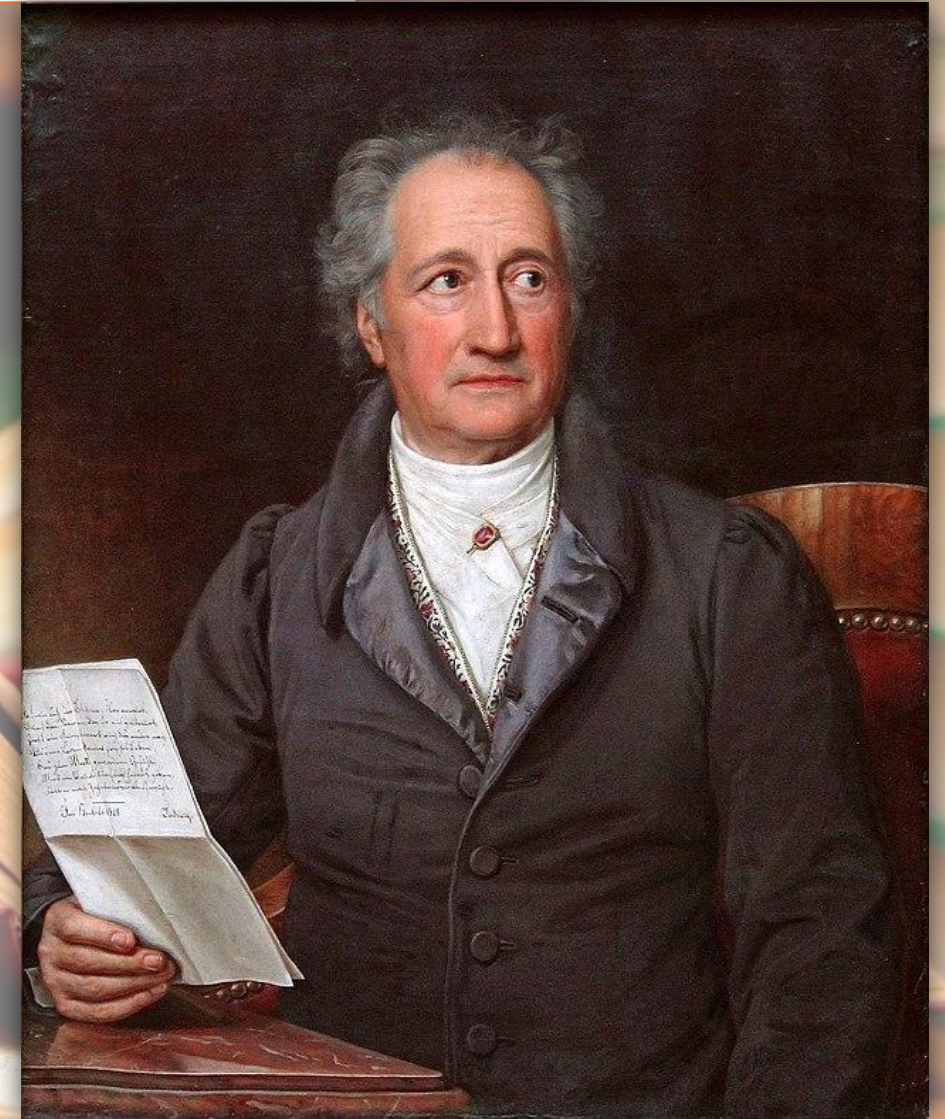
І. Франко

Біографія Йоганна Вольфганга Гете

Народився 28 серпня 1749 року у німецькому місті Франкфурт-на-Майні.

Родина: Родовита й заможна бюргерська родина. Батько Йоганн Каспар Гете був імперським радником. З дитячих років майбутній митець мав усі можливості для найповнішого духовного розвитку.

Освіта: спочатку його навчали домашні вчителі, а потім отримав вищу освіту в Лейпцизькому та Страсбурзькому університетах, де вивчав юридичні науки, філософію та медицину. У 1771 році захистив латиною докторську дисертацію з права, головною ідеєю якої була ідея свободи життєвого вибору людини. На думку Гете, ні церква, ні держава не мають права втручатися в особисті переконання громадян. Але найбільшим захопленням життя завжди залишалася література.

Біографія Йоганна Вольфганга Гете

Формування світогляду та естетичних уподобань: ідейні погляди та естетичні уподобання Гете сформувалися під впливом видатного діяча німецького Просвітництва Йоганна Гердера. Сам Йоганн Вольфганг Гете став одним із ідейних лідерів просвітницького руху.

Початок творчості: Почав писати вірші з семи років. Під час навчання в Лейпцизькому університеті продовжував писати поетичні твори. Це були легкі вишукані вірші на різні теми, на яких позначився вплив французької поезії. Першу збірку поетичних творів видав у 1769 році. Проте слава письменника прийшла до нього після виходу в світ епістолярного роману (роману в листах) «Страждання молодого Вертера».

Творчий доробок Гете

Творчий період у житті Гете тривав майже 70 років.

Творчий спадок Гете: *1600 віршів, 54 вішові й прозові поеми, три великі поеми, чотири романи, понад 2000 афоризмів, приказок і повчань*, величезна кількість наукових праць з геології, ботаніки, зоології, анатомії; філософських, естетичних, літературно-критичних статей, мемуари, щоденники; переклади з французької та італійської мови.

У своїй творчості втілював різні аспекти просвітницької ідеології та поєднав різні художні напрями й течії: *просвітницький реалізм, класицизм, сентименталізм, елементи передромантизму.*

Найкращі друзі Йоганн Вольфганг Гете й Фрідріх Шиллер

Подвійна бронзова статуя-пам'ятник у Веймарі на честь письменників Йоганна Воольфганга фон Гете та Фрідріха Шиллера, які протягом тривалого періоду проживали у місті.

*«Природа! Ми нею оточені й охоплені —
непереможно, нам не вийти з неї, ні глибше в неї
проникнути. Непрошено і несподівано вона захоплює
нас у свій круговий танок і крутить нас, аж поки ми,
знеслені, не випадаємо з її рук... Ми живемо в ній,
але чужі їй. Вона вічно говорить з нами і не видає
своїх таємниць».*

Травнева пісня

Сміється природа радо мені,
Як сяє сонце по зимнім сні!
Барвисті квіти по всіх лугах,
Пташині хори по всіх гаях,
І в кожному серці радість, весна:
О земле, сонце, любов ясна!

Любов моя, ти світлий чар!
Ти злото ранніх нагірних хмар!
Твій подив свіжим лукам, полям,
Благословення траві й квіткам...
Дівчатко любе, дівча ясне!
Як зір твій сяє: ти любиш мене!

Як жайворонок — повітря й спів,
Як чиста квітка — росу полів,
Тебе люблю я гарячим чуттям,
Ти радістю, сміхом, новим життям
Підносиш спів мій, хвилюєш кров..
О, будь щаслива, моя любов!

Переклад М. Зерова

